

Cutting uprostřed v srdci Evropy

Paulová Martina (31.8.2008)

Je to k nevíře, ale kousek od hlavního města České republiky se nachází místo jako vystřižené z filmů z dob Divokého Západu. Dlouhé travnaté výběhy táhnoucí se do dálky a v nich pasoucí se stáda koní a krav. Muži i ženy na koních v kostkovaných košilích, širokých kloboucích, vlající hřívy koní a zvonivý zvuk podkov. Hned vedle lomu s názvem Velká Amerika stojí PB ranč. A právě tam se uskutečnila první mezinárodní cuttingová show v České republice.

Cutting je disciplína westernového ježdění, která vznikla z každodenní práce kovbojů s dobyt看em. Zjednodušeně řečeno - jezdec a kůň musí dokázat vybrat a vyčlenit vybrané tele ze stáda. Počínání jezdce i koně bedlivě sledují rozhodčí a jejich práci bodují. Každý, kdo vjíždí do arény, má 70 bodů a během závodu o ně může přicházet. Časový limit na předvedení koně má každý jezdec dvě a půl minuty.

V aréně jsou další čtyři jezdci, kteří hlídají stádo krav pohromadě. Hodnocený jezdec musí vjet mezi zvířata tak, aby je zbytečně nerozehnal. Po té by měl v klidu vybrat tele a „napojit“ na něj koně. Jinými slovy, ukázat koni, které tele chce vyčlenit. Ve chvíli kdy už je všem zúčastněným, tedy koni jezdci a potažmo i porotě jasné, který kus by se neměl dostat zpátky ke stádu, položí jezdec ruku na krk koně, a to je znamení, že přenechává práci svému čtyřnohému kolegovi. Kůň by měl v tu chvíli prokázat cow sense neboli cit pro krávu. Správný cuttingový kůň dokáže totiž předvídat pohyby dobytčete a udržet tak tele na linii a nepustit ho zpět ke stádu. Jeho práce je samostatná a jezdec ho může korigovat pouze nohama. Za jakékoli vedení koně rukou si jezdec vyslouží ztrátu bodů. Stejně tak se může s body rozloučit ten, komu tele uteče. Pohled na „cutujícího“ koně je fantastický. Zvíře dokáže snížit své těžiště a jeho pohyby se podobají ovčáckému psu.

Disciplína je tedy velmi náročná nejen na jezdce, ale zejména na koně. Ke cuttingu se hodí pouze takoví koně, kteří jsou dlouhá léta šlechtěni právě pro tento druh práce.

PB ranč na Mořině

Vlastní ranč vznikl v letech 2002 – 2003, ale myšlenka na jeho vybudování, jak už to tak bývá, tu byla dávno předtím. Možná se zrodila už v roce 2000, kdy se Pavel Mališ vydal na Americanu do německého Augsburgu.

Alespoň do těchto dob odkazuje internetová stránka historie ranče. V té době už se Pavel Mališ věnoval koním. Na zmiňované Americaně potkal Tomáše Martínka, který se tou dobou staral o hřebce Smartin Off z maďarského ranče Rainbow Valley. A tak začala spolupráce s majitelem tohoto ranče a hřebce, s Viktorem Froeschlem, která trvá dodnes. Z Rainbow Valley také později přivezli na PB ranč první koně. Byla to Hot Rainbow a její potomci, kobyly Red Hollywood Sugar a Smart Angel O Lena, která se později stala Reserve Championkou Německa. Dalšími koňmi s původem až z daleké Kanady, kteří na PB ranč dorazili, byly kobyly Discos Double a Sheza Smart Pistol. Přímo ze Spojených států byly ještě dovezeny klisny Cee Bee Boogie a Hollywood Sweetie. Také Nita Freckle se

přestěhovala z Maďarska ke konci roku 2003 na nový ranč. Ke všem kobyilkám sehnal Pavel Mališ kvalitního cuttingového hřebce Smart Dualy.

Ať už byl tedy začátek PB Ranče, jaký chtěl, hybnou silou byl fakt, že cuttingu jako sportovní disciplíně se v České republice tenkrát téměř nikdo nevěnoval. Původní záměr věnovat se jak cuttingovému sportu, tak zároveň reinningu (drezura westernového ježdění) se ukázal jako mylný, jelikož disciplíny jsou naprosto odlišné. A stejně jako se liší samotné disciplíny, liší se i schopnosti koní a okruh lidí kolem nich. A tak vznikl první pouze cuttingový ranč v České republice. Ze začátku na ranči působil velmi uznávaný trenér reinningu Tomáš Martínek, který ale později odjel pracovat do USA. Cuttingovým trenérem PB ranče byl Karel Spáčil.

Do začátku informace a dobré koně

Je těžké si představit, jak v samotném srdci Evropy začít s disciplínou, jejímž domovem jsou země za velkou louží. A kde čerpal o ní informace Pavel Mališ? „Pokud má člověk o něco opravdu zájem, informace si najde. Když neexistují v České republice, musí se za nimi vydat i za hranice. Ale není pravda, že by tu dobytkářské disciplíny nebyly. Tenkrát všechny jezdecké westernové disciplíny už sdružovala WRC (western riding club) a pak tu byli nadšenci z organizace Westerners Internationale, kteří pořádají rodea a dobytkářské disciplíny dodnes.“

V cuttingu, ostatně stejně jako v jiných jezdeckých disciplínách, platí, že pokud to chce člověk někam dotáhnout, musí mít ve svých stájích dobré koně. A v žilách koní na PB ranči koluje krev těch nejlepších. Jako příklad Pavel Mališ uvedl hřebce Cat Prints dovezeného z Ameriky v roce 2008. O tomto barevném krasavci se mluví jako o nejlepší krvi v České republice, ba dokonce ve střední Evropě pro cutting. Kromě plemene Quarter horse chová Pavel Mališ i plemeno Paint horse, jehož příslušníkem je právě Cat Prints.

První cuttingová show
v České republice

Jak už bylo řečeno, cutting jako sportovní disciplína je u nás celkem mladá. Do osudné letošní soboty 28. června byla tato disciplína vyhlášena vždy pouze jako součást větší show, například Heart of Europe, které se jezdí každoročně v Borku u Plzně. Seriál cuttingových závodů Bavaria cup pod hlavičkou organizace Royal Bvarian Cutters se zatím vždy konal za hranicemi naší republiky.

O to víc musíme ocenit hojnou účast závodníků. Diváci mohli vidět celkem přes padesát startů. Hala byla rozdělena na dvě části. V první z nich se koně zahřívali a připravovali na svůj start, ve druhé netrpělivě přešlapovalo stádo několika jalovic plemene limousine. V porotě usedla Rakouská rozhodčí paní Sylvia Katschker, jejímž očím neunikla ani nejmenší chybička. Navíc se brzy ukázalo, že krávy na nějaké závody náladu dvakrát nemají, a tak předvést koně, navíc před očima přísné poroty, bylo těžké i pro ty nejlepší jezdce. Ne jeden se proto vracel z arény s počtem 60 bodů, který se prakticky rovná nule.

Jako první se jela kategorie Open. V této kategorii se utkalo celkem osm jezdců. Kategorie se jela ve dvou kolech po deseti startech. V prvním kole dosáhli na skóre pouze dva jezdci. Martina Malinová, zástupkyně PB ranče, na svém koni Shine on boon vybojovala 67 bodů a Jorg Paternak s valachem Aninis Blue Boy dosáhl na skóre 62 bodů. Ve druhém kole pak byl nejlepší Michael Blaschke s 64 body na koni Cee Hickory Shoz v těsném závěsu s Martinou Malinovou s 62 body a Brianem Turnbullem s 61 body.

V kategorii Non-pro se utkalo pět soutěžících. Na prvním místě se umístil Klaus Kraatz a hned na druhém místě Pavel Mališ s nováčkem, koněm Cat Prints.

Další kategorii LTD non-pro zajelo celkem devět jezdců. V této kategorii měla Česká

republika největší zastoupení. Z ranče Patriot přijel Jirka Jíša. Za ranč Breeze Way Horse startoval Aiwen Bažata s hřebcem CD Flyer a také PB ranč tu měl dva zástupce, a to Pavla Mališe se Smart Angel O Lena a Michala Popova s hřebcem Saw Me Comin. V prvním kole získal skóre pouze Rakušan Andy Petric. Ve druhém kole se k němu přidali ještě Martin Kučírek ze Slovenska a z Německa Christa Kraatzová. V celkovém pořadí zvítězil Martin Kučírek před Christou Kraatzovou a Andy Petricem.

Nejméně početnou kategorií byla Youth, kde startují jezdci mladší osmnácti let. Takový tu byl jen jeden a to Natálie Popová. Bohužel, její jízda skončila bez skóre.

Odpoledne se pomalu blížilo k večeru a na programu byly ještě dvě kategorie Rookie a Ranch Cutting. Ačkoliv obě byly hojně zastoupeny, skóre získal pouze Láďa Buriánek s koněm Safi a odnesl si tak z kategorie Rookie první místo.

Kdo by hledal na cuttingových závodech rivalitu i mimo arénu, byl by zklamán. Mezi jezdci panuje přátelství a zakončení celých závodů u dobrého občerstvení z grilu to jen dokládá. A tak bylo možné si z PB ranče odnést kromě diváckého zážitku i zážitek chuťový a v neposlední řadě i kousek přátelské atmosféry.

TOP zprávy z rubriky živočišná výroba:

[Potomstvo v Radešínské Svatce](#)

[O biopléku v širších souvislostech](#)

[Dojení robotem na farmě v Hulicích](#)

[Rustikálnost z Francie do Čech](#)